

4. světové vodní fórum v Mexico City

Usnesení Evropského parlamentu o čtvrtém Světovém fóru o vodě v Mexico City (16.–22. března 2006)

Evropský parlament,

- s ohledem na čtvrté Světové fórum o vodě, které se uskuteční v Mexico City ve dnech 16.–22. března 2006,
 - s ohledem na závěrečná prohlášení prvních tří světových fór o vodě v Marakeši (1997), v Haagu (2000) a v Kjótu (2003),
 - s ohledem na rozvojové cíle tisíciletí OSN a na závěrečnou zprávu pracovní skupiny Projektu tisíciletí OSN pro vodu a kanalizaci vydanou v roce 2005 s názvem „Zdraví, důstojnost a rozvoj: co bude třeba učinit“,
 - s ohledem na druhou zprávu OSN o světovém vývoji v hospodaření s vodou „Voda – sdílená odpovědnost“,
 - s ohledem na Akční plán G8 týkající se vody přijatý na schůzce v Evianu v roce 2003 a potvrzený v prohlášení ze schůzky G8 v Gleneagles dne 7. července 2005,
 - s ohledem na iniciativu EU pro vodu, která byla vyhlášena na Světovém summitu o udržitelném rozvoji v Johannesburgu v roce 2002,
 - s ohledem na nástroj AKT-EU pro vodu, který byl vytvořen v roce 2004,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. září 2003 o hospodaření s vodou v rozvojových zemích¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2004 o strategii pro vnitřní trh (priority na období 2003–2006)², v jehož bodě 5 Parlament vyslovuje mínění, že „vzhledem k tomu, že voda je společným statkem lidstva, nesmí hospodaření s vodními zdroji podléhat pravidlům vnitřního trhu“,
 - s ohledem na čl. 108 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že polovina světové populace trpí špatnými hygienickými podmínkami a nedostatečnou dostupností pitné vody a existují jednoznačné důkazy o tom, že pokud jde o vodu, rýsuje se globální krize, která bude hrozbou nejen pro udržitelný rozvoj, ale i pro mír a bezpečnost; že miliony žen a dětí neúměrně trpí v důsledku nedostatku pitné vody a nedostupnosti hygienických zařízení,

¹ Úř. věst. C 76 E, 25.3.2004, s. 430.

² Úř. věst. C 102 E, 28.4.2004, s. 857.

- B. vzhledem k tomu, že jedním z hlavních úkolů rozvojových cílů tisíciletí OSN je snížit do roku 2015 na polovinu počet lidí, kteří nemají trvalý přístup k nezávadné pitné vodě a k základním hygienickým prostředkům,
- C. vzhledem k tomu, že hlavním tématem čtvrtého Světového fóra o vodě jsou „akce na místní úrovni tváří v tvář celosvětovému problému“; že systém dodávek vody je extrémně nerovnoměrný, přičemž by mělo jít o univerzální veřejnou službu plánovanou a organizovanou na místní úrovni, která je pro ni nejvhodnější; zdůrazňuje, že v souvislosti s těmito místními veřejnými službami by mohl vzniknout komunální správní systém, který by byl z hlediska veřejné správy novátorský a demokratický; zdůrazňuje, že hospodaření s vodou a úprava její kvality jsou nezbytnými předpoklady pro udržitelný rozvoj nejchudších obyvatel světa,
- D. vzhledem k tomu, že kvalita vody, která je pro život nepostradatelným předpokladem, je jedním z hlavních faktorů vysoké úmrtnosti v rozvojových zemích a způsobuje miliony úmrtí ročně, přičemž v polovině případů jde o děti; že přes miliardu lidí nemá přístup k pitné vodě a dvě a půl miliardy lidí nemá přístup k hygienickým prostředkům;
- E. vzhledem k tomu, že Evropská unie a její členské státy poskytují ročně kolem 1,4 miliardy EUR na zajištění vody a vytvoření hygienických podmínek v rozvojových zemích, což činí z EU největšího světového poskytovatele pomoci v tomto směru,
- F. vzhledem k tomu, že cílem výše uvedeného nástroje AKT-EU pro vodu je v rámci rozvojových cílů tisíciletí a Světového summitu o udržitelném rozvoji „rozšířit udržitelnou dodávku vody a hygienickou infrastrukturu a zlepšit postupy správy vodních zdrojů a integrovaného hospodaření s vodními zdroji v zemích AKT tím, že pomůže překlenout problém nedostatku finančních prostředků“,
1. prohlašuje, že voda je společným statkem lidstva a že vzhledem k tomu je přístup k vodě základním lidským právem; vyzývá k tomu, aby bylo vyvinuto veškeré potřebné úsilí s cílem zabezpečit do roku 2015 nejchudším obyvatelům světa přístup k vodě;
 2. vyzývá Komisi, aby zastupovala Evropskou unii na čtvrtém Světovém fóru o vodě s mandátem usilovat o to, aby byl v závěrečném prohlášení ministrů přístup k pitné vodě prohlášen za základní lidské právo; vyzývá v této souvislosti Evropskou unii a členské státy, aby navrhly vypracovat pod záštitou OSN mezinárodní smlouvu o vodě a hospodaření s vodními zdroji, v níž bude uznáno právo na přístup k pitné vodě;
 3. lituje toho, že akce iniciované Světovým fórem o vodě byly jen ve velmi malé míře začleněny do činnosti OSN; připomíná, že 21 mezinárodních agentur se různým způsobem zabývá problémem vody, a v této souvislosti vyzývá ke zřízení Agentury pro koordinaci dodávek vody pod přímou kontrolou Organizace spojených národů;
 4. zdůrazňuje, že tato Agentura pro koordinaci dodávek vody by měla začlenit do problematiky hospodaření s vodními zdroji hlediska ochrany veřejného zdraví a životního prostředí a měla by mít za úkol vypracovat strategii, které budou podněcovat takové formy hospodářského a zemědělského rozvoje, které budou slučitelné s úsilím o zachování nebo obnovení vysoké úrovně kvality vody;

5. zdůrazňuje, že hospodaření s vodními zdroji by se mělo opírat o participativní a integrovaný přístup, který bude sdružovat uživatele a rozhodovací orgány při vytváření vodohospodářských politik na místní úrovni a demokratickým způsobem;
6. vyzývá k tomu, aby všechny programy zajišťující dodávky vody a vytváření hygienických podmínek zahrnovaly specifické akce zaměřené na odstraňování nerovnosti mezi ženami a muži – s cílem zajistit rovnoměrné rozdělení přínosů a příležitostí, které přinášejí – a na podporu úlohy žen při zajišťování dodávek vody a při hospodaření s vodními zdroji a při jejich ochraně;
7. vítá skutečnost, že navíc k dřívějším prostředkům ve výši 475 milionů EUR z 9. Evropského rozvojového fondu (ERF) na dodávky vody a vytváření hygienických podmínek byly z 9. ERF přiděleny prostředky ve výši 500 milionů EUR na vytvoření výše uvedeného nástroje AKT-EU pro vodu; vyzývá k tomu, aby se dodávkám vody a vytváření hygienických podmínek dostalo dostatečného financování z 10. ERF; doufá, že mezinárodní instituce zvýší míru pozornosti věnované vodě ve svých akčních plánech a že oddlužení také přispěje k investicím do zajišťování zdrojů vody;
8. podtrhuje a podporuje zjištění výše zmíněné pracovní skupiny Projektu tisíciletí OSN pro vodu a kanalizaci, podle nichž se nepodaří uskutečnit hlavní úkoly rozvojových cílů tisíciletí OSN, pokud nebudou splněny některé nezbytné podmínky, včetně:
 - zvýšení rozvojové pomoci nejméně rozvinutým zemím a zvýšené zaměření na tyto země,
 - přesunutí zdrojů od rozvojových zemí s nízkým a středně vysokým příjmem k těm nejchudším zemím,
 - zvýšené zapojení všech relevantních činitelů s cílem vytvořit iniciativy v oblasti dodávky vody a vytváření hygienických podmínek, s nimiž se dané obyvatelstvo ztotožní, a soustředit se na aktivizaci místních komunit;
9. vyzývá k tomu, aby byly orgány místní samosprávy v Evropské unii podněcovány k tomu, aby přesouvaly určitou část poplatků uživatelů za dodávku vody a hygienické služby na opatření decentralizované spolupráce, a aby Evropská unie vyčlenila potřebné zdroje, které jí umožní podporovat a financovat taková opatření, zejména pokud jde o koordinaci údajů a využívání a šíření výsledků;
10. vyzývá Komisi a Radu, aby uznaly nezastupitelnou roli orgánů místní samosprávy při ochraně vodních zdrojů a hospodaření s nimi, a lituje toho, že finanční programy EU nedostatečně využívají schopností, zkušeností a zdrojů orgánů místní samosprávy, protože vzhledem ke svým odborným znalostem, know-how a zkušenostem mají orgány místní samosprávy v EU mimořádné předpoklady k tomu, aby dokázaly pomoci místním komunitám v rozvojových zemích;
11. zdůrazňuje, že úsilí o zlepšení dodávek vody a hygienických podmínek nesmí být vyvíjeno izolovaně, ale měly by být spíše součástí ucelené, průřezové rozvojové strategie, která bude zahrnovat i jiné oblasti politiky, jako je zdravotnictví a vzdělávání, infrastruktura, budování kapacit a řádná správa věcí veřejných a rovněž strategie udržitelného rozvoje;

12. zdůrazňuje význam včasného předcházení skrytým regionálním konfliktům v souvislosti s vodou, zejména v regionech, kde různé země sdílejí společné vodní plochy; vyzývá v této souvislosti k dalšímu úsilí ze strany EU a mezinárodního společenství s cílem zlepšit regionální koordinaci vodohospodářských politik a prosazovat vytvoření regionálních vodohospodářských orgánů;
13. zdůrazňuje zvýšené nebezpečí nedostatku vody vzhledem ke změně klimatu; připomíná, že šíření pouště, tání ledovců, snížené hladiny podzemních vod a zvyšující se hladina slané vody ohrožují dodávky pitné vody v mnoha částech světa; vyzývá EU, její členské státy a mezinárodní společenství, aby provedly opatření proti změně klimatu s cílem zastavit tyto negativní trendy;
14. vyzývá ke sdílenému řízení politik v oblasti životního prostředí a prevence s cílem vytvořit skutečně společnou vodohospodářskou politiku uskutečňovanou ve všech vnějších politikách EU, vycházející ze zásad rámcové směrnice o vodě, která má za cíl střednědobé a dlouhodobé zachování kvality vodních zdrojů, a v tomto ohledu se domnívá, že veškeré financování, které poskytuje EU projektům spolupráce a dvoustranným snahám v souvislosti s vodou, by mělo být v souladu s obecným přístupem právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;
15. vítá a povzbuzuje práci odvedenou organizacemi evropské a mezinárodní občanské společnosti při hledání řešení problémů týkajících se přístupu k vodě, zejména pro nejchudší obyvatelstvo světa; doporučuje, aby se účastníci čtvrtého Světového fóra o vodě aktivně účastnili akcí organizací občanské společnosti ve dnech konání fóra a vážně se zabývali návrhy, které budou těmito organizacemi vzneseny;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a Radě ministrů AKT-EU, generálnímu tajemníkovi OSN a generálnímu sekretariátu výborů pro globální smlouvu o vodě.